

Asttiri Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Asttiri maxaafan odettida taariketi Parsse kawoi balggo balggo de7iyo sohuwan polettidaageeta. He taariketi ba gita xalaaninne ba asaa siiqiyo gita siiquwan, morkketi biittaappe xaissana haniyo ba asaa ashshida, Asttiro giyo Aihudatu minee taarikiyaa minttidi odoosona. Ha maxaafai Aihudati bonchchiyo, Puriima geetettidi erettiya baalaa doomettaanne a birshshettaa loittidi odees.

Kawiyaa Asxxiina Kawuwaa Arxxekssiisa Aza-zuwaa Ixxaasu

¹⁻² Hagee Kawoi Arxxekssiisi Hindde biittaappe Toophphiyaa biittaa gakkanaashin de7iyya, xee-tanne laatamanne laappun biittata haariyo wode hanidabaa. I uttidi haariyo waanna katamai Su-usa geetettees.

³ I kawotido heezzantto laittan, baappe garssaara haariyaageetussinne biittaa aissiyaageetussi gita gibiraa giigissiis. He gibiraa sohuwan Meedoonanne Parsse biittaa ola gadaawati, biittaa halaqatinne aissiyaageeti beettidosona. ⁴ Kawoi issi xeetanne hosppun tammu gallassaa kumettaa ba kawotettaa duretettaanne ba bonchcho angгаа ubbaa eta bessiis.

⁵ He gallassatuppe guyyiyan, kawoi qassikka hara laappun gallassau gam77iyya gibiraa, Suusa kataman, duriyaappe manqquwaa gakkanaashin

de7iya asa ubbaassi giigissiiis. He gibirai kawo keettaa atakilttiyaa sohuwan giigiis. ⁶ He sohuwan de7iya dabaabai, liinuwaappe dadettida boottanne salo milatiya magalashotun puulatti uttiis. Magalashotikka ochcha teera milatiya lo77o liinuwaa baqettan aattin, ibinabarade giyo shuchchaappe oosettida dizggiyaa bollan de7iya bira migidotun kaqetti uttidosona. Qassi worqqaappenne biraappe oosettida arssati, dumma dumma merai de7iyo al77o shuchchatuppenne inqqotuppe oosettida baasuwan maaran yegetti uttidosona. ⁷ Isoi issuwaappe dumma gidida worqqa burccukkuwan woine eessai asa ubbaassi imettes; kawoikka daro keha gidido gishshau, woine eessaassi zawi baawa. ⁸ SHin issi issi asi ba koyoogaa keenaa uyees; hegae kawoi kasetidi, ba ashkkaratussi odi wottiis.

⁹ He wode Kawiya Asxxiinakka maccaasa ubbaassi gibiraa kawuwaa keettan giigissaasu.

¹⁰ Gibirai doomettido laappunnta gallassi, Kawoi Arxxekssiisi woiniyaa eessaa alidi ufaattido wode, ba ashkkarata Mahumaana, Biztta, Harbboona, Biigita, Abaagita, Zetaaranne Karkkaasa geetettiya laappun mureessata xeegeidi, ¹¹ “Kawiyo Asxxiino kawotaa kallachchaa goxissidi, haa ekki yiite” yaagidi azaziis. Aissi giikko, a keehippe puulanchcha gidiyo gishshau, halaqatinne asai ubbai o be7ana mala, kawoi koyiis. ¹² SHin kawuwaa azazuwaa mureessati odin, Kawiya Asxxiina kawuwaa sinttau yeennan ixxaasu. Hegee kawuwaa hanqquwaa suulissiiis.

13-14 Hegaa gishshau, kawoi gita maatai de7iyo laappun Parsenne Meedoona sunttata xeesidi gelissii. Eti Karshshaana, SHetaara, Adimaata, Tarsseesa, Mereesa, Marssanne Mamukaana geettoosona. He asati aadhdhida eranchchanne he biittaa higgiaanne de7uwaa wogaa mint-tidi eroosona. Haggaa malabaassi kawoi ubba wodekka eta oichchees. ¹⁵ Kawoi eta, “Taani, Kawoi Arxxekssiisi, ta mureessatu bolli kiittin, Kawiyaa Asxxiina ta azazuwaa polennan ixxaasu. Hegaa gishshau, higgaa odiyo maaran o waatanau bessii?” yaagidi oichchiis.

¹⁶ Oichchin etappe issoi, Mamukaani kawuwaa sinttaaninne halaqatu sinttan zaaridi, hagaadan yaagiis; “Kawiyaa Asxxiina kawuwaa xalaala gidennan de7ishin, a halaqata ubbaanne a kawotettaa gidдон de7iya asaa ubbaa naaqqaaasu. ¹⁷ Aissi giikko, ha kawotettaa gidдон de7iya maccaasai ubbai Kawiyaa Asxxiina oottidoogaa siyidi, ba azinaa azinaa karanau doommana. Etikka, ‘Kawoi Arxxekssiisi baakko yaanaadan xeejissin, Kawiyaa Asxxiina ixxabeikkeeyye!’ yaagana. ¹⁸ Hegaa xalla gidennan, Parsenne Meedoona halaqatu maccaasati haggaa siyido wode, hachchi awai wullanaashinkka bantta azinata hegaadan giidi karana. Hegan maccaasatupenne azinatuppe gidduwan ooshshai darana.

¹⁹ “Hegaa gishshau kawuwau, neeni dosikko, Kawiyaa Asxxiina naa77antto ne sintti aadhdhennaadan teqqiya awaajuwaa kessa; he awaajoikka naa77antto laamettenna mala, Parsenne Meedoona higgiaa gidдон xaafetto. Hegaappe guyyiyan, a kawiyoo gidiyo bonchchuwaa ippe ke-

hiya harannissi imma. ²⁰ Aissi giikko, ha neeni aattido awaajoi ha gita kawotettan ubban odettiyo wode, issi issi maccaasiyaa dure gidin, manqo gidin, shaakkennan ba azinaa bonchchana” yaagiis.

²¹ Yaagin kawoinne a halaqati ha zoriyan ufaittidosona. Hegaa gishshau, Mamukaani giidoogaadan kawoi oottiis. ²² I ba kawotettaa gidдон de7iya dumma dumma biittatussi eta pitaliyaaninne eta qaalaa xaafidi, dabddaabbiyaa kiittiis; he awaajoi, issi issi azinai ba keettaa keettaa aissiya halaqa gidiyooгаа odees.

2

Asttira Kawiyo Gidaasu

¹ Hegaappe simmin, Kawuwaa Arxxekssiisa hanqqoi dochchiis; dochchin Kawiyaа Asxxiina oottidobaanne ikka i bollan kessido awaajuwaabaa qoppiis. ² He wode kawo keettan oottiya ashkkarati a hagaadan yaagidosona; “Lo77o puulaara de7iya geela7o macca naata koyidi, kawuwaassi ehaana mala, ³ ne kawotettaa gidдон de7iya biittatu ubban halaqata suntta. Etikka lo77o puulaara de7iya geela7o macca naata dooridi, Suusa katamaa ehiidi, maccaasau giigida keettan wottona. Hegan he maccaasaa keettau halaafe gidiya kawo mureessaa Hegaaya kushiyan eti de7ishin, eta puulaa loittiyaabai ubbai etau imetto. ⁴ Hegaappe guyyiyan, kawuwaa ubbaappe aadhdhada ufaissiya geela7iyaa Asxxiini sohuwan kawiyo gidu” yaagidosona. Yaagin ha zoree kawuwaa ufaissido gishshau, kawoi hegaadan oottiis.

⁵ Hegan Suusa kataman issi Marddikiyoosa giyo Aihuda biittaa asi de7ees. Ikka Yaa7iira na7aa; Yaa7iiri SHim77a na7aa; SHim77i Biniyaama zare gidiya Qiisa na7aa. ⁶ Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiinanne hara Aihuda asaa olan omooddidi efido wode, Marddikiyoosi etaara issippe biidaagaa. ⁷ Gido shin, i he biittan de7iiddi, ba aawaa ishaa na7iyo, Ibraisxxe qalan Hadaaso geetettiya Asttiro banaara wottidi dichchees. Asttira merankka qottankka keehi puulanchcha. I aawainne aayyiya haiqqoogaappe guyyiyan, Marddikiyoosi o efidi, ba macca na7iyo oottidi dichchiis.

⁸ Kawoi kessido awaajuwaanne azazuwaa maaran, Suusa katamaa ehiido doorettida daro geela7otuppe issinna Asttiro. Akka yaada, maccaasau giigida keettaa halaafe gidiya Hegaaya giyoogaa aawatettan uttaasu. ⁹ Hegaayi Asttiro be7ido wode, in keehippe ufaiittiis; o dumma xeelliis. Yaatidi sohuwaarakka maanau dumma qumaanne bollaa gorppettiyo tishshaa iyyo immiis. Qassi iyyo oottanau kawo keettaappe doorettida laappun danggiriixeta sunttidi, maccaasau giigida keettan, kifile ubbaappe aadhdhidi lo77iya kifiliyan onne i danggiriixeta efidi wottiis.

¹⁰ Marddikiyoosi iyyo kasetidi odidoogaadan, Asttira Aihuda asa gidiyoogaa oossinne odabeikku. ¹¹ Qassikka Marddikiyoosi Asttiri payyatettaanne iyyo haniyaabaa eranau, maccaasaa keettaa sinttaara hachchi hachchi yaanne haanne hemettees.

¹² Geela7oti kawuwaakko gelanaappe kasetidi,

issi laittaa kumettaa bantta puulaa loittiiddi gam77oosona; hegeekka, koiro usuppun aginaa karbbiyaa zaitiyan gorppettiiddi gam77idi, naa77antto usuppun aginaa qassi, lo77o sawiya shittuwan gorppettoosona. ¹³ Hegaappe guyyiyan, issi geela7iyaa kawuwaakko geliyo wodee gakkiyo wode, ba koyido maayuwaa maaya puulattada, maccaasaa keettaappe kiyada, kawoi de7iyooosaa gelausu. ¹⁴ Qammi gelada, kawuwaara aqidoogaappe hini baggan, wonttin maallado kiyausu. Kiyin kawo baakkoti de7iyo hara keettaa o efoosona. Efin he keettaassi halaafe gidiya kawo mureessai SHa7ishagaazi o naagees. Kawoi dosidinne i sunntaa xegidi, “Onakko ehiite” gaana xayikko, a naa77antto kawuwaakko gelanau danddayukku.

¹⁵ Hegaa gidishin, kawuwaakko geliyo kayai Asttiro gakkiis. Asttira Marddikiyoosa aawaa ishaa Abihaila na7iyo; Marddikiyoosi ba na7iyo kessidi dichchidooro. A maccaasau giigida keettau halaafe gidiya kawo mureessai Hegaayi zori-doogaadan maayuwaa maayaasu. O be7ida ubbai i puulaa nashshiis. ¹⁶ Arxxekssiisi kawotido laappunnta laittan, Tebeeta giyo tammannta aginan Asttira kawoi de7iyooosaa gelaasu.

¹⁷ Gelido wode, kawoi hara maccaasa ubbaappe aattidi, o dosiisinne hara geela7otu ubbaappe in ufaittiis. Hegaa gishshau, kawotaa kallachchaa i huuphiyan goxxidi, o Asxxiini sohuwan kawiyoo kessiis. ¹⁸ Hegaappe guyyiyan, kawoi Asttiri bonchchuwaassi gita gibiraa giigissiis. Giigissidi halaqatanne biittaa aissiyaageeta xeesiis. Qassi ba kawotettaa gididon ufaissa baalai bonchchet-

tana mala awaajjidi, imotaakka ba kehatettaa keenaa huuphiyan huuphiyan immiis.

Marddikiyoosi Kawuwaa SHemppuwaa Ashshiis

¹⁹ Hegee hegaadan de7ishin, Marddikiyoosi kawuwaa keettan halaqa gididi sunttettiis.

²⁰ Astitira Aihuda asa gidiyoojaa ha77i gakkanaashinkka oossinne odabeikku. O Marddikiyoosi, “Odoppa” giido gishshau, kase na7atettan azazettiyoogaadan, ha77ikka ayyo azazettaasu.

²¹ Marddikiyoosi kawo keettan oottiiddi de7iyo wode, kawoi de7iyo kifileta geliyo penggiyaa naagiya kawo mureessatuppe naa77ati, Bigitaaninne Tereshi Kawuwaa Arxxekssiisa morkkidi, woranau maqettidosona.

²² Eta maqquwaa Marddikiyoosi siyidi, Kawee Asttirissi yootin, akka Marddikiyoosa sunttan kawuwaassi yootaasu. ²³ Yootin kawoi yohuwaa loittidi, qoridi xeelliyo wode, yohoi tuma gididi beettin, he naa77u asata kocan kaqqidi woriis. Ha hanotettaikka Kawuwaa Arxxekssiisa Taarikiyaa Xaafiyo Maxaafan xaafettiis.

3

Hamaani Aihudata Xaissanau Maqettiis

¹ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Arxxekssiisi Hamaana giyo issi banaara oottiyaagaayyo sunttatettaa xoqqissidi, ba halaqatuyyo halaqa oottidi sunttiis. Hamaana aawai Hammadaati Aihudatu morkkiyaa, Agaaga zare. ² Kawoi azazi wottido gishshau, kawo keettaa penggen oottiya halaqati ubbati Hamaani kanttiyo

wode, gulbbatidi a bonchchoosona. Gido shin, Marddikiyoosi Hamaanassi gulbbatennaaninne bonchchennan ixxiis. ³ He wodiyan kawo keettaa penggen oottiya halaqati Marddikiyoosa, “Kawuwaa azazuwaa polennan aissi ixxai?” yaagidi, ⁴ hachchi hachchi odoosona; shin i eti odiyoogaa siyanau koyibeenna. Ubba qassi, “Taani Aihuda asa gidiyo gishshau, Hamaanassi gulbbatanaunne a bonchchanau danddayikke” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan eti, “Ha Marddikiyoosi odiyo gaasuwaa siyidi, Hamaani waanand-deeshsha!” giiddi, ayyo yootidosona. ⁵ Marddikiyoosi baayyo gulbbatennaagaanne bana bonchchennaagaa Hamaani erido wode, hanqquwaa tamaadan eexxi kiyiis. ⁶ Hegaa bollikka qassi, Marddikiyoosi Aihuda asa gidiyoogaa erii; eridi a xalaalaa qaxxayiyoogee laafabaa giidi qoppido gishshau, Arxxekssiisa kawotettaa gidдон de7iya Aihuda zariyaa ubbaa woranau halchchiis.

⁷ Arxxekssiisi kawotido tammanne naa77antto laittan, Niisaana giyo koiro aginan, Aihudata woriyo aginaanne gallassaa eranau, Puriima giyo saamaa a sinttan yegganaadan, Hamaani azaziis. He saamai wodhdhido maaran, Adaare giyo tammanne naa77antta aginan, tammanne heezantto gallassai Aihudati wuriyo gallassa gidiyoogee qashettiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, Hamaani Kawuwaa Arxxekssiisassi hagaadan yaagidi yootiis; “Ne kawotettaa gidдон mulesan laalettidi de7iya issi zare asati de7oosona; eta de7uwaa maarai hara

asaagaappe dumma; hegaa xalla gidennan, eti kawuwaa higgiaassikka haarettokkona. Hegaa gishshau, neeni eta de7ona gaada co77u giikko, hegee lo77o gidenna. ⁹ Hegaa gishshau kawuwau, ha qofai nena ufaissikko, ha asata wori xaissana mala, awaajuwaa kessa. Hegaa ne oottikko, taani heezzu xeetanne oitamu sha7u kilo giraame deexxiya biraa kawo buquraa minjjiyo keettau gelissanaadan, ne kawotettaa aissiyaageetussi immana” yaagiis.

¹⁰ Yaagin kawoi ba maataa erissanau awaajuwaa bolli wottiyo migido maatafaa ba biradhdhiyaappe kessidi, Aihudatu morkkiyaa, Agaaga zariyaa, Hammadaata na7aa Hamaanassi immiis.

¹¹ Kawoi Hamaana, “Neeni immana giido birai ne achchan de7o; shin ha asatu bolli ne dosidobaa ootta” yaagiis.

¹² Hegaa gishshau, koiro aginan, tammanne heezzantto gallassan, Hamaani kawuwaa xaafeta ubbata xeegiis. Xeegidi, he awaajoi biitta ubban de7iya asaassi dumma dumma qaalaaninne dumma dumma pitaliyan xaafettidi, kawoppe garssaara biittaa haariyaageetukko, aaraajjaa haariyaageetukkonne dere halaqatu ubbaakko kiitettanaadan azaziis. Awaajoikka Kawuwaa Arxxekssiisa sunttan xaafettidi, migido maatafai a bolli wodhdhoogaappe hini baggan, ¹³ eesotiya wottanchchati a kawotettaa biittaa ubbaa gattanaadan kiitettidosona. He awaajoi, “Adaare giyo tammanne naa77antto aginan tammanne heezzantto gallassan, Aihuda ubbaa, yelagaa cimaa, maccaa attumaa, naatakka ashshennan mexi issi gallassi wurssi worite; eta aquwaakka

bonqqite” yaagees. ¹⁴ Hegaa gishshau, he keerido gallassai gakkioyo wode, asi ubbi gigettanaadan, he awaajoi biittau ubbau kiitettiisinne asau ubbau awaajjettiis.

¹⁵ Kawuwaa azazuwan eesotiya wottanchchati biitta ubbaakka kiitaa gattidosona. Qassi Suusa katamanka odettiis. Yaatin, Suusa katamaa asai ubbai shabbirettiis. SHin kawuwaaranne Hamaanaara issippe uttidi, woiniyaa eessaa uyoosona.

4

Marddikiyoosi Asttiro Maaduwaa Woossiis

¹ Marddikiyoosi ha hanidabaa ubbaa siyido wode, azzanidi ba maayuwaa pooshshiis; pooshshidi waaruwaa maayiis; ba huuphiyanka bidinttaa qoliis. Ba cenggurssaakka xoqqu oottidi, misho yeehuwaa yeekkiiddi, katamaa gidдон yuuyiis. ² Yuuyiiddi, kawo keettaa geliyo penggiyaa gakkanaashin biis; shin gelanau danddayibeenna. Aissi giikko, waaruwaa maayidi, kawo keettaa gelanau oossinne danddayettenna. ³ Kawuwaa awaajoi siyettido biitta ubban Aihudatu gidдон gita kayyoi, xoomai, yeehoinne zilaassai doomettiis. Etappe darotikka qassi waaruwaa maayidi, kayyottanau bidinttan uttidosa.

⁴ Kawee Asttiri danggiriixetinne o naagiya mureessati yiidi, Marddikiyoosabaa iyyo odido wode, a keehippe azzanaasu. Azzanada Marddikiyoosi waaruwaa kessirggidi maayana mala, ayyo hara maayuwaa kiittaasu; shin i ekkennan ixxiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan Asttira,

kawoi iyyo oottanaadan wottido Hataaka giyo mureessaa xeeгада, Marddikiyoosa metoi aibakkonne qassi i aibissi kayyottiyaakkonne erana mala, akko kiittaasu. ⁶ Kiittin, Hataaki kawuwaa keettaa geliyo penggiyaa mata dabaaban de7iya Marddikiyoosakko biis. ⁷ Bin Marddikiyoosi, ba bolli gakkidabaa ubbaa qonccissidi, ayyo yootiis. Qassikka Aihudata worissi wurssanau Hamaani kawuwaa buquraa minjjiyo keettau immanau geppido miishshaa likkiyaara ubbai attennan geeshshidi yootiis. ⁸ Hegaa xalla gidennan, Aihudata wurssanau Suusa kataman kiyida awaajoi xaafettido woraqataakka Hataakassi immidi, heгаа Asttirissi immanaadaaninne haniyaabaa ubbaa iyyo yootanaadan odiis. Qassi Asttira kawuwaakko gelada, ba asai wurrennaadan gaannatana mala, Hataakassi yootiis.

⁹ Hataaki yiidi, Marddikiyoosi kiittidobaa ubbaa Asttirissi yootiis. ¹⁰ Yootin Asttira Hataaka zaarada, Marddikiyoosakko hagaadan yaagada kiittaasu; ¹¹ “Higgee, ‘Macca gidin, attuma gidin, ooninne xeegettennan de7iiddi, kawuwaara gaittanau kawo keettaassi giddo dabaabaa gelikko, haiqgo. SHin i xeegettennan kawuwaakko geliyo wode, kawoi worqqaappe oosettida ba kawotaa xam77aa xeeraa akko zaaridi bessikko, he uraa xalaalai atto’ yaagees. Ha higgiiyaa kawuwaara zorettiyaageetuppe biidi, coo asaa gakkanaashin de7iya asi ubbi erees. SHin taani hasttamu gallassa gidoosappe kawuwaakko gelanau xeegetta erikke” yaagaasu.

¹² Marddikiyoosi Asttira kiittido kiitaa siyi-

doogaappe guyyiyan, ¹³ iyyo zaaruwaa kiittiiddi, hagaadan yaagiis; “Neeni, ‘Taani kawo keettan de7iyo gishshau, hara Aihudatuppe attin, tana bochchiyaabi baawa’ gaada qoppoppa! ¹⁴ Neeni haggaa mala wodiyan co77u giikko, Aihudatussi maadoi harasaappe yaana. Etikka tumuppe attana; shin neeninne ne aawaa keettaa asai haiqqana. Neeni kawiiyo gidada yiidoogee haggaa mala wodiyaassakkonne ooni erii?” yaagiis.

¹⁵ Asttira Marddikiyoosassi hagaadan yaagada zaarada kiittaasu; ¹⁶ “Ba; baada Suusa kataman de7iya Aihudata ubbaa issippe shiishsha. SHiiqidi xoomiiddi, taassi woossite. Heezzu gallassainne heezzu qammai wuranaashin, quma mooppite; haattaa uyoppite. Taanikka ta danggiriixetuura hegaadan xoomana. Hegaappe guyyiyan, i ubba higgiiyan teqettidaaggaa gidikkokka, kawoi de7iyo sohuwaa taani gelana. Taani haiqqikkonne haiqqana” yaagaasu.

¹⁷ Marddikiyoosi biidi, Asttira a azazi-doogaadan mulebaa oottiis.

5

Asttira Gibiraa Giigissaasu

¹ Xoomaa doommoosappe heezzantto gallassi Asttira kawotaa maayuwaa maayada, kawo keettan giddo dabaabaa gelada eqqaasu. He dabaabai kawoi uttiyo wuugiyaa baazzan de7ees. Kawoikka kawo keettaa geliyo penggiyaa baazzan de7iya, ba kawotaa araatan uttiis. ² Kawiyaa Asttira gelada, giddo dabaaban eqqidaaro kawoi be7iis; be7idi in ufaattido gishshau, ba worqqa xam77aa ikko micciis. Akka shiiqada xam77aa xeeraa

bochchaasu. ³ Kawoi o hagaadan yaagiis; “Kawee Asttiree, neeni taakko aibissi yaadii? Qassi neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani neeyyo immana” yaagiis.

⁴ Asttira zaarada hagaadan yaagaasu; “Kawuwau, nena ufaissiyaabaa gidikko, taani neeyyo giigissido gibiraa maanau neeninne Hamaani naa77ai hachchi omarssi yiyaakko dosais” yaagaasu.

⁵ Hegaappe guyyiyan kawoi, “Nuuni Asttira giigissido gibiraassi baanau, Hamaana eesuwan ehiite!” yaagiis.

Yaagin naa77aikka he sohuwaa biidosona. ⁶ Eti issippe woiniyaa eessaa uyiiddi de7ishin, kawoi naa77anttuwaa Asttiro, “Neeni tana woosiyooobai aibee? Taani neeyyo immana. Qassi neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani ne oishaa polana” yaagiis.

⁷ Asttira zaarada hagaadan yaagaasu; ⁸ “Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi taani woosiyooobaa immananne ta oishaa polanau neeni dosiyaabaa gidikko, wontto ta giigissiyo hara gibiraassi neeninne Hamaani yaanaadan oichchais. Taani ai koyiyaakko, he wode nessi qonccissana” yaagaasu.

Hamaana Maqquwaa

⁹ Hamaani gibiraa sohuwaappe kiyidi biyo wode, keehippe ufaittido gishshau, ba wozanan poccu giiddi biis. SHin i kawo keettaa geliyo penggiyaa mataara aadhdhidi biyo wode, hegan

uttida Marddikiyoosa be7iis; ayyo denddibeen-naagaanne yayyidi kokkoribeennaagaa akeekidi, Hamaani hanqquwaa eexxi kiyiis. ¹⁰ Gidikkonne, ba hanqquwaa danddayidi biidi, ba soo gakkiiis.

Hegaappe guyyiyan, ba laggetanne ba keettaayyiyo Zereesho issippe xeeqissidi, ¹¹ Hamaani ba duretettaa likkiyaa, ba attuma naatu qoodaa, kawoi bana bonchchido bonchchuwaanne hara halaqatuppenne kawo oosanchchatuppe aadhdhiya sunttatettaa ayyo immidi, waatidi a bonchchidaakko, etayyo gairiis. ¹² Gujjidikka Hamaani hagaadan yaagiis; “Harai atto Kawiyaa Asttirakka ba giigissido gibiraassi kawuwaara baanau taappe attin, haraa oonanne xeeqabeikku. Qassi wonttokka kawuwaara baanaadan tana xeesa wottaasu. ¹³ SHin he Aihudai Marddikiyoosi kawo keettaa geliyo penggen uttidaagaa be7iyo wode, ha ubbabaikka tana kalissenna” yaagiis.

¹⁴ He wode a keettaayyiya Zereeshanne a laggeti ubbai hagaadan yaagidosona; “Neeni ishatamu wara adussa kocaa esissa; yaatada wontto guuraara Marddikiyoosi he kocan kaqettana mala, kawuwaa oichcha. Hegaappe guyyiyan, ufaittaidda gibiraa maanau ba” yaagidosona. Hamaana ha qofai ufaissido gishshau, eti giidoogaadan kocaa giigisissiiis.

6

Kawoi Marddikiyoosa Bonchchiis

¹ He gallassi qammi kawuwaa xiskkoifeennan ixxiis. Hegaa gishshau, kawoi Kawo Taarikiyaa Xaafiyo Maxaafaa ehiidi, hegan xaafettida, kase

hanida taariketa ayyo nabbabana mala azaziis.
² Nabbabettida taariketuppe issoi Marddikiyoosi oottidobaa; hegeenne, kawoi de7iyo kifiliyaa naagiya, Bigitaananne Teresha giyo naa77u mureessati kawuwaa woranau maqettido maqquwaa Marddikiyoosi qonccissidoogaa.
³ Kawoi, “Yaatin, i haggaa qonccissidoogaassi ayyo imettida sunttatetta woi woi to ai bee?” yaagiis.

Kawuwaa ashkkarati zaaridi, “Ayyo aibinne oosettibeenna” yaagidosona.

⁴ Kawoikka zaaridi, “Kawo keettaa kare dabaaban oonee de7iyai?” yaagiis. He wode ba giigisido kocan Marddikiyoosa kaqqanau, kawuwaa oichchana giidi, Hamaani kawo keettaa kare dabaabaa geliiddi de7ees.

⁵ Kawuwaa ashkkarati, “Hamaani hagan de7ees” yaagidosona.

Kawoi zaaridi, “Haa gela giite” yaagiis.

⁶ Hamaani geloogaappe guyyiyan kawoi, “Kawoi bonchchanau dosiyo asayyo ai oottanau koshshii?” yaagidi oichchiis.

Hamaani, “Kawoi taappe haraa oona bonchchanau dosii?” yaagidi ba wozanan qoppiis. ⁷⁻⁸ Heggaa gishshau, Hamaani kawuwaassi yaagidi zaariis; “Kawoi bonchchanau dosiyo asaayyo kawoi maayido ba kawotaa maayuwaa ehiisso. Qassi ba toggiyo paraa huuphiyanka kallachchaa goxisso. ⁹ Hegaappe guyyiyan, banaara oottiya halaqatuppe issi keehi bonchchettidaagaa xeegissidi, kawotaa maayuwaa a maizzanaadaaninne kawuwaa paran a utissidi, katamaa dabaabaa kessanaadan azazo. Yaatobare he keehi bonchchettida halaqai

a sinttan hemettiiddi, ‘Kawoi bonchchanau dosiyo urau hagaadan oottees’ yaagidi awaajjo” yaagiis.

¹⁰ Yaagin kawoi zaaridi, Hamaana hagaadan yaagidi azaziis; “Hodde eesuan dendda! Denddada kawotaa maayuwaanne ta paraa ekkada, ne giidoogaadan Aihudaa Marddikiyoosassi ootta. I kawo keettaa geliyo penggen de7ees. Ne gidobaappe issibaanne ashshoppa” yaagiis.

¹¹ Hegaa gishshau, Hamaani Marddikiyoosa kawotaa maayuwaa maizzidi, kawuwaa paraa bolan utissiis. Qassi katamaa dabaaban appe sinttaara hemettiiddi, “Kawoi bonchchanau dosiyo urau hagaadan oottees” yaagidi awaajjiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, Marddikiyoosi kawo keettaa pengge guyye simmidi biis. SHin Hamaani daro azzanido gishshau, ba som77uwaa gullettidi, eesotidi ba soo biis. ¹³ Biidi bana gakkidabaa ubbaa ba keettaayee Zereeshissinne ba laggetussi yootiis. Yootin eti a, “A sinttan neeni kauyyanau doommido ha bitanee, Marddikiyoosi, Aihuda asa gidikko, ne aara egettada, a xoonanau mulekka danddayakka; tumuppe i nena xoonana” yaagidosona.

Hamaani Kaqettiis

¹⁴ Eti biron heгаа haasayiiddi de7ishin, kawuwaa mureessati gakkidi, Hamaana Asttira giigissido gibiraassi eesoyiiddi efidosona.

7

¹ Efin kawoinne Hamaani Kawee Asttiri gibiraa maanau biidosona. ² He naa77antto gallassa gibi-

raassi biidi, eti woiniyaa eessaa uyiiddi de7ishin, kawoi qassikka, “Kawee Asttiree, neeni woos-siyoobai aibee? Taani neeyyo immana. Qassi neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani ne oishaa polana” yaagidi oichchiis.

³ Kawiyaa Asttira zaarada yaagaasu; “Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi ta oishaakka polanau neeni dosidabaa gidikko, ta woosainne ta oishai taaninne ta asai haiqqennan attanaassa. ⁴ Aissi giikko, taaninne ta asai issoinne attennan wuri haiqqanau baizettida. Nuuni baizettidoogee macca aillenne attuma aille gididi de7anaassa gidiyaakko, taani co77u gaana; aissi giikko, hegaa mala metoi kawuwaa waissanau bessiyaabaa gidenna” yaagaasu.

⁵ Kawoi Arxxekssiisi zaaridi, “Hegaa oottanau xalidaagee oonee? I he bitanee awan de7ii?” yaagidi Kawiyoo Asttiro oichchiis.

⁶ Oichchin Asttira, “Nu morkkee, nuna yedet-tiyaagee haggaa ha iitaa Hamaana” yaagaasu.

He wode Hamaani kawuwaa sinttaaninne kawee sinttan daro dagammiis. ⁷ Kawoi keehippe hanqqettidi, ba uttosaappe dendi eqqidi, kawo keettaa atakilttiyaa sohuwaa biis. SHin Hamaani kawoi a bolli iitabaa ehaanau qachchirggidoogaa erido gishshau, Kawiyaa Asttira a haiquwaappe ashshana mala woossanau guyye attiis.

⁸ Kawoi kawo keettaa atakilttiyaa sohuwaappe simmidi, wontta eti woine eessa uyiyo sohuwaa

geliyo wode, Hamaani Kawee Asttirippe maaro-taa woossana giidi, a uttido arssaa bollan gufan-nidaagaa be7iis. Be7idi hanqquwaa eexxi kiyidi, ba qaalaakka xoqqu oottidi, “Laa ha bitanee ha-gan kawo keettan, ubba qassi ta sinttan, kawera zin77anau koyiiyye?” yaagiis.

Kawoi biron heгаа haasayishin, kawo mureessati yiidi, Hamaana som77uwaa gulleidosona. ⁹ Qassi etappe issoi, Harbboona giyo mureessai, “Kawuwau, Hamaani nena haiquwaappe ashshida Marddikiyoosa kaqqana giidi essido ishatamu wara kocai a son de7ees” yaagiis.

Kawoi zaaridi, “Hamaana efidi, he kocan kaqqite!” yaagidi azaziis.

¹⁰ Hегaa gishshau, Marddikiyoosa kaqqana gi-idi giigissido kocan Hamaani kaqettiis. Hegaappe guyyiyan, kawuwaa hanqqoi dochchiis.

8

Aihudati Bantta Morkketa Zaarettidi Olanaadan Odettiis

¹ Aihudatu morkkee Hamaani kaqettido gal-lassi Kawoi Arxxekssiisi Hamaana aquwaa ub-baa Kawee Asttirissi aattidi immiis. Qassi Mard-dikiyoosi iyyo mata dabbo gidioogaa Asttira kawuwaassi yootaasu. Hегaa gishshau, he gal-lassappe doommidi, Marddikiyoosi kawuwaakko gelanau danddayiis. ² Kawoikka Hamaanappe guyye ekkido ba migido maatafaa kessidi, Mard-dikiyoosassi immiis. Immin Asttira Marddikiy-oosa Hamaana aquwaa bollan aawayada sunt-taasu.

³ Hegaappe guyyiyan, Asttira yeekkaidda, kawuwaa tohuwaa bollan zaarettada kunddada, Agaaga zare gidiya Hamaani Aihudatu bollan tukkido iita maqqoi oosuwan pe7ennaadan kawuwaa woossaasu. ⁴ Yaatin, kawoi ba worqqa xam77aa iyyo miccin, a dendra eqqada, hagaadan yaagaasu; ⁵ “Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi ta oishaakka polanau neeni dosidabaa gidikko, ne kawotettaa gidдон de7iya Aihuda ubbaa wurssidi worana mala, Agaaga zare gidiya Hammadaata na7ai Hamaani kessido awaajuwaa shaariya hara awaajuwaa neeni kessanaadan woossais. ⁶ Ha ubba bashshai ta asaa bollan gakkiiyo wode, taani waana xeellanau danddayiyaanaa? Qassi ta dabbotakka muliyaa xaissiiyo wode, taani waana xeellanau danddayiyaanaa?” yaagaasu.

⁷ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Arxxekssiisi, Kawiyo Asttironne Aihudaa Marddikiyoosa hagaadan yaagiis; “Hamaani Aihudata woranau awaajuwaa kessido gishshau, taani mittaa kocan a kaqissidoogaanne a aquwaakka ubbaa Kawee Asttirissi immidoogaa intte ereeta. ⁸ Gidikkonne, kawo keettaa maatafai wodhdhin, kawuwaa sunttan kiyida awaajoi laamettanau danddayenna. Hegaa gishshau, intte intte baggaara Aihudata maaddanau koyidobaa xaafite. Hegaa ta sunttan xaafidi, kawo maatafaa a bollan wottite” yaagiis.

⁹ Siiwaana giyo heezzantto aginan, laatamanne heezzantto gallasan, Marddikiyoosi kawuwaa xaafeta ubbaa xeegeis; xeegeidi Hinddeppe Toophphiyyaa gakkanaashin de7iya, xeetanne

laatamanne laappun biittata kawoppe garssaara haariyaageetussi, auraajjaa haariyaageetussinne biittaa halaqatussi yeddiyo awaajuwaa xaafissiis. Awaajoi dumma dumma qaalaaninne dumma dumma pitaliyan xaafettiis; qassi Aihudatussikka eta qaalaaninne eta pitaliyan xaafettiis. ¹⁰ Marddikiyoosi he awaajuwaa ubbaa Kawuwaa Arxxekssiisa sunttan xaafissidi, kawo maatafaa wottiis. Wottidi kawo keettaa gaaxaatan yelettida, eesotiya parata toggiya asatu bolli biittau ubbau kiittiis.

¹¹ Kawoi kessido awaajoi katamatu ubban de7iya Aihudati issippe shiiqanaunne bantta bolli yiyaabaa olettidi teqqanau danddayana mala, maataa etau immees. Qassi ola miishshaa oiqqidi, ai biittappe gidikkokka, eta olanau yiyaageeta, eta naatuuranne eta maccaasaara ubbaa issuwaanne ashshennan wursi woranaunne eta aquwaakka bonqqidi ekkanaa maataa immees.

¹² Aihudati Kawuwaa Arxxekssiisa kawotettan hegaa oottanau keerettida gallassai, Adaare giyo tammanne naa77antto aginaa, tammanne heezantto gallassaa. ¹³ Kawuwaa awaajuwaa biittatu ubban de7iya asai eranaadan, higge gididi awaajjettiis; hegeekka Aihudati bantta morkketu bollan haluwaa kiyanaa banttana giigissanau danddayissees. ¹⁴ Kiitettiyaageeti kawo keettaa parata toggidi, kawuwaa azazuwaa gattanau eesotidi biidosona. Qassi Suusa katamankka ha awaajoi asa ubbau odettiis.

¹⁵ Marddikiyoosi salo milatiyaanne bootta kawotaa maayuwaa maayidi, ochcha teera milatiya kaabbaa, liinuwaappe dadettidaagaa

bollaara gujjiis; qassi gita worqqa kallachchaakka goxxidi, kawuwaa sinttappe kiyiis. Kiyin Suusa katamai ililiisinne ufaissau poccu giis. ¹⁶ Hegee Aihudatussi qassi gita ufaissanne ililssa, woppanne gibira wode gidiis. ¹⁷ Hegaa gishshau, kawuwaa awaajoi nabbabettido biittaanne katamaa ubban de7iya Aihudati ubbai gita baalaa awaajjidi, ufaittiiddinne gibiraa miiddi pe7idosona. Hegaa gaasuwan Aihudatussi yayyidi, hegan de7iya hara zare asaappe daroti Aihuda gididosona.

9

Aihudati Bantta Morkketa Woridosona

¹ Adaare giyo tammanne naa77antto aginan tammanne heezzantto gallasai gakkiiis. He gallassai, kawoi koiro kessido awaajuwaa maaran Aihudatu morkketi eta xoonana giido gallassaa. SHin yohoi aadhdhi wodhdhin, Aihudati bantta morkketa xoonidosona. ² Kawuwaa Arxxekssiisa kawotettaa gidдон de7iya Aihudati ubbai bantana qohanau koyiya ubbaa xaissanau bantta kataman kataman issippe shiiqidосona. Etaara ai asinne eqettanau danddayibeenna; aissi giikko, hara zare gidiya asai ubbai etau yayyiis. ³ Ubba qassi Marddikiyoosassi yayyido gishshau, kawoppe garssaara biittaa haariyaageeti, auraa-jjaa haariyaageetinne biittaa halaqati ubbai Aihudata haa maaddidosona. ⁴ Aissi giikko, Marddikiyoosi kawo keettan gita maatai imettidonне wolqqaa gujji gujji biya asa gididoogee, he kawotettaa gidдон de7iya biitta ubban erettiis.

⁵ He keerido gallassi Aihudati bantta morkketa ubbaa bisuwan goora⁷idi wurssidosona; bantana ixxiya ubbaa bollankka bantta koyaa ootidosona. ⁶ Waanna katama gidiya Suusa xallan ichchashu xeetu asaa woridosona. ⁷⁻¹⁰ Eti qassi Parshshanddaata, Dalifoona, Asppaata, Po-raata, Adaaliyaa, Ariidaata, Parmmashtta, Ariisaaya, Ariidaayanne Waizaata geetettiya, Aihudatu morkkiya Hamaana naata tammaakka woridosona. SHin eti eta aquwaa bonqqibookkona.

¹¹ Aihudati Suusa kataman worido asaa qoodai aappunakko he gallassikka kawuwaayyo odettiis. ¹² Yaatin, kawoi Kawiyo Asttiro hagaadan yaagiis; “Aihudati waanna katama gidiya Suusa xallan ichchashu xeetu asaanne Hamaana naata tamma woridosona. Hegee heгаа gidikko, kawuwaa biittatun haratun eti woridoogeeti aappuna gidanddonaashsha! Qassi ha⁷⁷i neeni woossiyoo-bai aibee? Taani neeyyo immana. Neeni tana oichchiyoobai harabai aibee? Taani neeyyo polana” yaagiis.

¹³ Asttira zaarada, “Kawuwaa ha qofai ufaissikko, Suusa kataman de⁷iya Aihudati hachchi oottidoogaadan wonttokka ootona. Qassi Hamaana naatu tammatu ahaakka kocaa bollan kaqqanaadan azaza” yaagaasu.

¹⁴ Yaagin kawoi heгаа oottanaadan azaziis; awaajoikka Suusa kataman naa⁷⁷anttuwaa awaajjettin, Hamaana naatu tammatu ahai kocaa bollan kaqettiis. ¹⁵ Adaare giyo aginan tammanne oiddantto gallasan, Suusa kataman de⁷iya Aihudati qassikka issippe shiiqidi, hara

heezzu xeetu asaa woridosona; shin ha77ikka eti eta aquwaa bonqqibookkona.

¹⁶ He wode Suusa katamaappe gaxaara de7iya kawuwaa biittatun haratun de7iya Aihudatika issippe shiiqidi, bantta morkketa ubbaa olidi teqqidosona. Eti muleera laappun tammanne ichchashu sha7u asaa woridoogaappe guyyiyan, bantta morkketuppe shemppidosona. SHin eta aquwaa bonqqibookkona. ¹⁷ Hagee ubbai hanidoogee Adaare giyo aginan tammanne heezzantto gallassaana; tammanne oiddantto gallasan eti shemppidi, gibiraa miiddi, uyiiddinne ufaiittiiddi pe7iyo gallassa oottidosona.

¹⁸ SHin Suusa kataman de7iya Aihudati tammanne heezzanttonne tammanne oiddantto gallasatun woriiddi pe7idi, tammanne ichchashantto gallasan shemppidosona. He gallassaa etikka gibiraa miiddi, uyiiddinne ufaiittiiddi pe7iyo gallassaa oottidosona.

¹⁹ Hegaa gishshau, qeeri qeeri katamatun de7iya Aihudati hachchi gakkanaashinkka Adaare giyo aginan tammanne oiddantto gallassaa baala gallassa oottidi bonchchoosona. He gallasan moosonanne uyoosona; qassi issai issuwaassi qumaa imotaa immoosona.

Puriima Baalaa

²⁰ Marddikiyoosi ha hanida ubba taarikiyaa xaafiis; xaafidi dabddaabbiyaa Kawuwaa Arxxekssiisa biittatun ubban, haahuwan matan, de7iya Aihuda ubbaassi kiittiis.

²¹ He dabddaabbiyan Marddikiyoosi Adaare aginan tammanne oiddanttonne tammanne

ichchashantto gallassata, Aihudati laittan laittan baala oottidi bonchchana mala, etayyo yootiis. ²² Aissi giikko, he gallassati Aihudati bantta morkketuppe shemppuwaa demmido gallassata; qassi he aginaikka eta azzanoinne yeehoi ufaissaunne gibiraa meettau laamettido agina. Hegaa gishshau, eti muussaanne ushshan ufaittiiddi, issoi issuwaassinne qassi hiyyeesatussikka qumaa imotaa immiiddi bonchchana mala, etau odettiis.

²³ Odettin Aihudati Marddikiyoosi immido azazuwaa ekkidi, eti bonchchanau doommido baalaa laittan laittan aggennan bonchchanau maayidosona. ²⁴ Agaaga zaree Hammadaata na7ai Hamaani, Aihudatu ubbatu morkkee, eta xaissanau kase maqettiis; maqettidi eta wurssi woriyo aginaanne gallassaa eranau Puriima giyo saamaa yegissiis. ²⁵ SHin Astira kawuwaakko gelidoogaappe guyyiyan, Hamaani Aihudatu bolli maqettido iita maqqoi ubbai guyye simmidi, a bolli polettanaadan kawoi xuufiyan azaziis. Yaatin, Hamaaninne a naati tammai kocan kaqettidi haiqqidosona. ²⁶ Hegaa gishshau, ha naa77u gallassati Puriima Baalaa geettoosona. Ha dabddaabbiyan etau xaafettidabaa ubbaa gaasuwan, eti bantta aifiyan be7idobaa gaasuwaaninne eta bollan gakkidabaa gaasuwan ²⁷ Aihudati banttassi, bantta zaretussinne Aihuda gidanau koyiya ubbaassi, ha baalaa bonchchiyoogaa woga oottidosona. Hegeekka laittan laittan aggennan ha naa77u gallassata bonchchanaassa. ²⁸ Qassi, ha kawotettaa biittan ubbaaninne

katamatun ubban de7iya Aihudatu keettaa asai ubbainne yaana yeleta ubbai ha Puriima Baalaa hassayanau bessiyoogee kuuyettiis. Hegaa bollankka, Aihudati aude gidikkonne, ha Puriima gallassata bonchchanaunne he gallassatun hanidabai eta zariyankka dogettennan agganau bessees.

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Abihaila na7iyaa, Kawiyaa Asttiranne Aihudai Marddikiyoosi Puriima Baalaa xeelliyaagan kase xaafido dabddaabbiiyaa minttettanau haggaa naa77antto dabddaabbiiyaa kumetta maatan xaafidosona.

³⁰ He dabddaabbeti Arxxekssiisa kawotettan, xeetanne laatamanne laappun biittan de7iya Aihudatussi ubbaassi saroinne woppai gido giya sarotaara xaafettidi kiitettidosona.

³¹ Qassi eti kase xoomanaunne kayyottanau wogaa kessidoogaadan, ha77i eta gidin, sinttappe yaana eta zareta gidin, ha Puriima gallassata laittan laittan woga oottidi bonchchana mala, he dabddaabbeti qonccissoosona. Hegee Aihudai Marddikiyoosinne Kawiyaa Asttiranne naa77ai maayettidi kessido azazuwaa. ³² Kawee Asttiri azazoi Puriima Baalaa wogaa minttiis; ikka maxaafan xaafettiis.

10

Kawuwaa Arxxekssiisanne Marddikiyoosa Gitatettaa

¹ Kawoi Arxxekssiisi ba kawotettaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin de7iya asai ubbai giiraa qanxxana mala, wolqqan azaziis.

² I oottido gitanne maalaalissiya oosoti ubbati,

qassi Marddikiyoosakka xoqqu oottidi, waati bonchchidaakko qonccissiya taarikee Meedoonanne Parsse Kawotettaa Taarikiyaa Maxaafan xaafettiis. ³ Maataa baggan gidikko, Kawuwaa Arxxekssiisa istta gin, Marddikiyoosi naa77antto. Qassi i Aihudatunkka keehi bonchchettidanne dosettida asa; aissi giikko, i ba asa gidiya Aihudati, sarotettaaninne hirggi bannan de7ana mala, keehi daafurida asa.

Wolaytta Bible

Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia

copyright © 2004 SIM

© Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793